บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โทร. ๑๓๓๕, ๐-๒๕๗๙-๗๗๔๐

ที่ กษ ๐๘๐๐.๐๕/ **วันที่** กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง สรุปการเข้ารับอบรม ชี้แจงเทคนิคการเขียนผลงานรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผอ.กพร.

ตามที่ มอบหมายให้ข้าพเจ้า นางพัชชานันท์ พันวา ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ เข้าร่วมอบรมชี้แจงเทคนิคการเขียนผลงานรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๙-๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม Zoom Meeting เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจการเขียนผลงานรางวัลเลิศรัฐ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทรางวัล ดังนี้

๑. รางวัลบริการภาครัฐ ประกอบด้วย ๖ ประเภทรางวัล ดังนี้

๑) ประเภทนวัตกรรมการบริการ

การนำนวัตกรรมที่เกิดจากการนำแนวคิด องค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลงาน/การให้บริการ กระบวนการ/ระบบบริการรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งผลงานเป็นนวัตกรรมใหม่ (Innovation) ที่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากผลงานหรือกระบวนการก่อนหน้านี้ทำให้การทำงาน หรือการบริการดีขึ้นกว่าเดิมอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างชัดเจน แบ่งประเภทนวัตกรรม ออกเป็น ๖ ประเภท ดังนี้

(๑) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยการออกแบบหรือการใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ในการผลิต โดยการเพิ่มคุณสมบัติหรือฟังก์ชันที่ผลิตภัณฑ์ปัจจุบันยังไม่มี

(๒) นวัตกรรมบริการ (Service Innovation) การพัฒนาและปรับปรุงลักษณะของบริการใหม่ ๆ ซึ่งสามารถรวมถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้น หรือการเพิ่มคุณค่าให้กับลูกค้าโดยการใช้เทคโนโลยีใหม่หรือวิธีการที่ล้ำสมัย เช่น การพัฒนาบริการใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน การเพิ่มฟีเจอร์ใหม่ในบริการที่มีอยู่

(๓) นวัตกรรมการบริหาร/องค์การ (administrative or organizational innovation) เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์การใหม่ ตลอดจนการสร้างระบบงานหรือกระบวนงานใหม่

(๔)) นวัตกรรมทางความคิด (conceptual innovation) เป็นการสร้างมุมมองใหม่หรือการแสวงหาหนทางใหม่ในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา รวมทั้งการโต้แย้งสมมติฐานเดิม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงตัวแสดงที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันความคิดใหม่

(๕) นวัตกรรมเชิงนโยบาย (policy innovation) เป็นการออกแบบนโยบายหรือประยุกต์ใช้เครื่องมือ นโยบายแบบใหม่ซึ่งส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพการณ์หรือพฤติกรรมบางอย่าง

(๖) นวัตกรรมเชิงระบบ (systemic innovation) เป็นการวางระบบใหม่หรือเปลี่ยนแปลงระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน อันก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในวงกว้างหรือในระดับขั้นพื้นฐาน (systemwide change/fundamental transformation) หรือส่งผลกระทบต่อการปรับโครงสร้างหรือเปลี่ยนแปลงแบบแผนความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) เป็นผลงานการให้บริการที่นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดเคยดำเนินการมาก่อน หรือเป็นผลงานที่เกิดขึ้นจากการประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่จนเกิดนวัตกรรมต่อเนื่องในการให้บริการของหน่วยงาน

(๒) เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง และมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๒) ประเภทขยายผลมาตรฐานการบริการ

การนำระบบ แนวทางการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงานในผลงานที่ได้รับรางวัลบริการภาครัฐ (ผลงานต้นแบบ) ระดับดี หรือ ระดับดีเด่น ซึ่งเป็นผลงานของหน่วยงานผู้สมัคร หรือผลงานของหน่วยงานอื่น ที่เคยได้รับรางวัลดังกล่าว ไปขยายผลในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้สมัครไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ และควบคุมรูปแบบ คุณภาพ และมาตรฐานของงานบริการให้คงอยู่ในระดับเดียวกันหรือดีกว่าในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ที่ไปขยายผล หรือกรณีการนำผลงานระดับดีหรือระดับดีเด่น ไปต่อยอดขยายผลการดำเนินการในเชิงคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างเห็นเป็นที่ประจักษ์

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) ผลงานต้นแบบที่จะนำไปขยายผล ต้องเป็นผลงานของหน่วยงานผู้สมัคร หรือผลงานของหน่วยงานอื่น ที่เคยได้รับรางวัลบริการภาครัฐ ระดับดีหรือ ระดับดีเด่น ย้อนหลังไม่เกิน ๕ ปี (ปี ๒๕๖๓ - ปี ๒๕๖๗) ยกเว้นประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

(๒) เป็นผลงานที่เกิดจากการขยายผลในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังนี้

(๒.๑) การขยายผลการให้บริการ ด้วยการนำผลงานต้นแบบตามข้อ (๑) ไปขยายผลทั้งในเชิงแนวคิด นโยบาย หรือรูปแบบการดำเนินการ ตามมาตรฐานของผลงานต้นแบบหรือดีกว่าเดิมในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ภายใต้สังกัดของหน่วยงานผู้สมัครไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ โดยประชาชนต้องได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมในแต่ละแห่ง ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๒.๒) การต่อยอดขยายผลผลงานต้นแบบตามข้อ (๑) ในเชิงคุณภาพ ด้วยการนำผลงานต้นแบบ ไปพัฒนาต่อยอดผลงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างเป็นที่ประจักษ์โดยประชาชนต้องได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรมไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๓) เป็นผลงานที่หน่วยงานสามารถแสดงกระบวนการติดตามและประเมินผลในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการได้

(๔) การขยายผลการให้บริการ ในกรณีที่หน่วยงานได้นำผลงานต้นแบบไปขยายผลในหน่วยบริการสาขา/พื้นที่ของตนเองไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เช่น จังหวัดนำผลงานของโรงพยาบาลที่เคยได้รับรางวัลในนามสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ไปขยายผลในโรงพยาบาลภายในจังหวัด จังหวัดสามารถยื่นสมัครขอรับรางวัลฯ ได้โดยระบุการดำเนินการขยายผลในพื้นที่ของจังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เป็นต้น และหากหน่วยงานเจ้าของผลงานที่ได้รับรางวัล (เจ้าของผลงานต้นแบบ) ได้ร่วมดำเนินการขยายผลกับหน่วยงานผู้สมัคร ให้หน่วยงานเจ้าของผลงานต้นแบบสามารถรับรางวัลร่วมกับหน่วยงานผู้สมัครได้ทั้งนี้ ต้องแสดงบทบาทของหน่วยงานเจ้าของผลงานต้นแบบในการร่วมดำเนินการขยายผลให้ชัดเจน

๓) ประเภทบูรณาการข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล

การเพิ่มประสิทธิภาพหรือการเปลี่ยนแปลงการให้บริการที่เป็นผลมาจากความสามารถในการทำงานร่วมกัน (Interoperability) ตั้งแต่ ๓ หน่วยงานขึ้นไป (รวมหน่วยงานที่ส่งสมัคร) ในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล และทำให้เกิดการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลที่ผู้รับบริการไม่ต้องไปขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใต้สิทธิการใช้งานที่เหมาะสมและมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ทั้งนี้ ถ้าเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคล การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก

ข้อมูลดังกล่าวต้องได้รับความยินยอม (consent) หรือการร้องขอ (request) จากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน) หรือเป็นผลมาจากการบูรณาการวิธีการทำงานร่วมกัน ตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป (รวมหน่วยงานที่ส่งสมัคร) เพื่อให้เกิดการให้บริการแทนกันได้ระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) เป็นการพัฒนาระบบการให้บริการที่สามารถเชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการตั้งแต่ ๓ หน่วยงานขึ้นไป (รวมหน่วยงานที่ส่งสมัคร) ทั้งนี้ต้องเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานมิใช่การแลกเปลี่ยนภายในองค์กร และมีเป้าหมายในการดำเนินการร่วมกันโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดในวงกว้างในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติรวมถึงหน่วยงานต้องมีการรวบรวมและวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้รับบริการในผลงานผ่านระบบดิจิทัล

(๒) กรณีบูรณาการวิธีการทำงานเพื่อให้บริการแทนกันได้ต้องมีหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป โดยมีคำสั่งมอบหมายที่เป็นทางการ มีแนวปฏิบัติในการดำเนินการหรือการให้บริการ และมีเป้าหมายในการดำเนินการร่วมกันโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดในวงกว้างในระดับประเทศ หรือระดับนานาชาต

(๓) เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง และมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๔) ต้องแสดงให้เห็นว่าประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับความสะดวกในการขอรับบริการอย่างเป็นรูปธรรมและคุ้มค่า

๔) ประเภทบริการตอบโจทย์ตรงใจ

การส่งมอบบริการการทำงานในเชิงบริหารจัดการ ที่เป็นการแก้ปัญหาการให้บริการของภาครัฐอันเป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ หรือการดำเนินชีวิตของประชาชน เพื่อยกระดับการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน โดยการปรับมุมมองหรือแนวคิด (Mindset) ในการทำงานร่วมกันกับกลุ่มต่าง ๆ ในฐานะพันธมิตร ที่ร่วมกันรับความเสี่ยง รับผลตอบแทน และรับความสูญเสียเนื่องจากการรอคอย (Cost of delay) ส่งผลให้การบริการมีความสะดวก รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่าย และดีขึ้นจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ หรือเห็นผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) เป็นการพัฒนาการให้บริการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน สูญเสียทรัพยากรและระยะเวลา โดยใช้หลักการของการแก้ปัญหาทั้งกระบวนการให้บริการ (End to End Process) ที่มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน และ/หรือ ภายในหน่วยงานเดียวกัน ด้วยการทำงานร่วมกับภาคประชาชน กลุ่มชุมชน และภาคเอกชนแบบพันธมิตร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ภาคเอกชนและภาคประชาชน ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย และเกิดผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาที่ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้

(๒) กรณีเป็นการพัฒนาระบบการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ ต้องมีผู้มาใช้บริการผ่านระบบออนไลน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของผู้รับบริการ และ/หรือ จำนวนธุรกรรมทั้งหมด

(๓) ต้องมีการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้รับบริการ และแสดงในเชิงสถิต

(๔) เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง และมีผลสำเร็จเป็นรูปธรรมที่สามารถตรวจสอบได้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๕) มีแผนการปรับปรุง และมีแนวทางในการพัฒนาขยายผล

๕) ประเภทยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

การยกระดับการให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ตามคู่มือสำหรับประชาชน ได้แก่ การยกเลิก/แก้ไข ข้อกำหนดในกฎหมาย กฎ ที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ ลดขั้นตอนการให้บริการ ลดระยะเวลาการให้บริการ มีการพัฒนานวัตกรรมการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Services) ซึ่งส่งผลให้การบริการประชาชนมีความสะดวก รวดเร็ว และลดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ กฎหมาย กฎ ใน

ที่นี้ หมายถึง กฎหมาย กฎ ที่หน่วยงานได้ดำเนินการยกเลิก/แก้ไขเพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ให้แก่ประชาชน

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) เป็นผลการดำเนินการในภาพรวมขององค์กร ที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการอนุมัติ อนุญาต ของประชาชน อ้างอิงตามคู่มือสำหรับประชาชนในเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) เพื่อให้งานบริการภาครัฐ ง่ายขึ้น เร็วขึ้น ถูกลง รวมทั้งมีความโปร่งใสในการให้บริการ ดังนี้

(๑.๑) การยกเลิก/แก้ไขกฎหมาย กฎ

(๑.๒) การยกเลิก/ลดสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน

(๑.๓) การยกเลิก/ลดค่าธรรมเนียม

(๑.๔) การลดขั้นตอนการให้บริการ

(๑.๕) การลดระยะเวลาการให้บริการ

(๑.๖) การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

(๑.๗) การพัฒนารูปแบบการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์

(๑.๘) อื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนจากการอนุมัติ อนุญาต เป็นจดแจ้ง การยกเลิกคณะกรรมการในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต การจัดให้มีช่องทางพิเศษ (Fast Track) เพื่อเป็นทางเลือกในการขออนุญาต การนำระบบการอนุญาตหลัก (Super License) มาใช้ การขยายอายุใบอนุญาตเป็นไม่น้อยกว่า ๕ ปี การจัดทำแบบฟอร์มภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เป็นต้น

(๒) เป็นผลการดำเนินการของหน่วยงานในภาพรวม นำเสนอรายกระบวนงานตามคู่มือสำหรับประชาชนในเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th) ดังนี้

(๒.๑) กรณีหน่วยงานที่ไม่เคยได้รับรางวัลยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการเป็นผลการดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

(๒.๑) กรณีหน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลยกระดับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการเป็นผลการดำเนินการตั้งแต่ได้รับรางวัล – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

(๓) เป็นส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า องค์การมหาชน หน่วยงานอิสระ และรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ และมีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนมาตรฐานกลางเผยแพร่ในเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (www.info.go.th)

๖) ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน หรือการให้บริการที่สอดคล้องกับบริบทของโลก ตอบโจทย์นโยบายของรัฐบาล หรือ Agenda สำคัญของประเทศ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น คือ

(๑) การพัฒนาการเกษตรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

(๒) การส่งเสริม Soft Power อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

(๓) การยกระดับคุณภาพการศึกษา

(๔) การนำ AI มาใช้ในบริการภาครัฐ

(๕) การยกระดับระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ-ครอบคลุมและทั่วถึง

(๖) การแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน

(๗) การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมพลังงานสะอาด

(๘) การแก้ปัญหาด้านความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศ

โดยหน่วยงานส่งผลงาน/โครงการที่มีวัตถุประสงค์ตรงกับหัวข้อที่กำหนด เพื่อสมัครขอรับรางวัล ซึ่งต้องมีการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลหรือ agenda สำคัญของประเทศ มีผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์ รวมถึงการทำงานในเชิงบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือมี

ผลกระทบสูงต่อประชาชนในวงกว้าง หรือสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/กลุ่มเป้าหมายจากการได้รับ
บริการของรัฐได้

เงื่อนไขการพิจารณา

(๑) เป็นผลงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลหรือ agenda สำคัญของประเทศ และไม่เป็นรูปแบบเดียวกับที่หน่วยงานเคยได้รับรางวัลมาแล้ว

(๒) เป็นผลงานที่นำไปใช้แล้วจริง และมีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการในวงกว้าง สามารถตรวจสอบได้โดยดำเนินการมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๒. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๖ ประเภทรางวัล ดังนี้

๑. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

รางวัลที่มอบให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระของรัฐ เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาระบบราชการระบบเปิด (Open Governance) ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน ๒ ระดับ การมีส่วนร่วม คือระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) และระดับปรึกษาหารือ (Consult)จากระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ๕ ระดับ (สามารถศึกษารายละเอียดได้จากนิยามศัพท์ท้ายเล่ม) เป็นการแสดงถึงการบริหารราชการในระบบเปิด ตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน การพัฒนาระบบราชการระบบเปิดก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น จุดสำคัญของการบริหารราชการในระบบเปิด คือการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ทันสมัยของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีกระบวนการหรือระบบการสื่อสารสองทางมีบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการข้อมูลและระบบ ที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาบนฐานการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลได้แก่ ความพร้อมรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ความโปร่งใส (Transparency)และหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการ (People Participation) นำไปสู่ผลสำเร็จในการเปลี่ยนแปลง การเพิ่มประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน ยกตัวอย่างเช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีบทบาทหลักในการพิจารณาร่างกฎหมายต่างๆ มีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติต่างๆ ที่กำลังดำเนินการรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่สนใจเกี่ยวกับประเด็นร่างกฎหมายที่กำลังพิจารณา พร้อมมีระบบการจัดการข้อมูลผลการรับฟังความเห็นจากประชาชน หรือ กรุงเทพมหานคร (กทม.) จัดทำระบบการให้ข้อมูลประชาชนเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ ที่จะเป็นบริการประชาชนและการให้ข้อมูลความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านต่างๆ พร้อมจัดทำระบบการรับฟังข้อร้องเรียน การแจ้งเหตุต่างๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือการสื่อสารในระบบเดิมเพื่อดำเนินการให้บริการประชาชนในเขต กทม. อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

เงื่อนไขการสมัคร

(๑) เป็นผลการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับภารกิจหลักขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับประชาชน/กลุ่มเป้าหมายขององค์กร ที่แสดงให้เห็นถึงการเปิดระบบราชการในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการปรึกษาหารือ (Consult) หรือมีระดับการมีส่วนร่วมที่สูงกว่านี้โดยการดำเนินงานต้องสอดคล้องหรือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลมติคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด หรือเป็นอำนาจหน้าที่โดยทำให้ครบกระบวนการอย่างเป็นระบบของภารกิจหลักที่สำคัญ

(๒) หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจหน่วยงานอิสระของรัฐ ซึ่งหน่วยงานสามารถสมัครขอรับรางวัลประเภทนี้ได้มากกว่า ๑ ผลงานตามภารกิจหลัก หรือเป็นภาพรวมขององค์กร

(๓) ผลสำเร็จของการเปิดระบบราชการต้องเกิดจากระบบการเปิดเผยข้อมูลและกระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและ/หรือทางอ้อม โดยมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี และปัจจุบันยังมีการดำเนินงานอยู่อย่างต่อเนื่อง

(๔) ผลสำเร็จของการเปิดระบบราชการต้องเกิดจากการเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นและนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Engaged) โดยมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี และปัจจุบันยังมีการดำเนินงานอยู่อย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น ๔ มิติ ได้แก่

มิติที่ ๑ ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร (๑๐ คะแนน)

มิติที่ ๒ การเปิดระบบราชการ (๔๐ คะแนน)

มิติที่ ๓ ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (๔๐ คะแนน)

มิติที่ ๔ ความยั่งยืน (๑๐ คะแนน)

๒) สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effectiveness of People Participation)

รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่การส่งเสริมและสนับสนุนให้นำพลังประชาชนและเครือข่ายภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสม เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการตั้งแต่ระดับการให้ข้อมูล (Inform) การให้คำปรึกษาหารือ (Consult) การเข้ามามีบทบาท (Involve) และในระดับความร่วมมือ (Collaborate) จากระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ๕ ระดับ (สามารถศึกษารายละเอียดได้จากนิยามศัพท์ท้ายเล่ม) ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญหรือผลกระทบสูง (High Impact) กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ที่นำไปสู่ความสำเร็จ สัมฤทธิผลในการพัฒนาประสิทธิภาพ คุณภาพการบริหารงานภาครัฐ และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

เงื่อนไขการสมัคร

(๑) หน่วยงานของรัฐที่สมัครขอรับรางวัลจะต้องเสนอการดำเนินงานหรือโครงการที่เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaboration) หรือมีระดับการมีส่วนร่วมที่สูงกว่านี้และมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม สร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานตามพันธกิจขององค์กร/กรม/จังหวัด โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ซึ่งต้องไม่เป็นโครงการหรือผลงานที่เคยได้รับรางวัลสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมรวมถึงประเภทรางวัลร่วมใจแก้จน หรือรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมาก่อน

(๒) ผลงานที่ส่งสมัครเข้ารับรางวัลฯ ต้องเป็นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลักขององค์กรหรือแผนงานหรือโครงการขนาดใหญ่ หรือนโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีของจังหวัดต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานต้องสะท้อนถึงการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม รวมถึงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๙

(๓) กรณีที่หน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วมและได้นำโมเดลต้นแบบไปดำเนินการในพื้นที่อื่น และมีการดำเนินการแล้วมากกว่า ๒ พื้นที่ขึ้นไป ให้นำไปส่งสมัครในประเภทเลื่องลือขยายผล การขยายผลเชิงพื้นที่ และหากเคยได้รับรางวัลสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาต่อยอดเชิงคุณภาพในปีต่อ ๆ ไป ให้นำไปส่งสมัครในประเภทรางวัลเลื่องลือขยายผล การพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน (สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม)

(๔) กรณีของจังหวัด ผลงานที่ส่งสมัครเข้ารับรางวัลฯ ต้องเป็นการดำเนินงานที่บูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เหมาะสม และสอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด รวมถึงสอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙ โดยผลการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบ (Impacts) ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศ

(๕) กรณีที่หน่วยงานในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการและประสงค์จะส่งสมัครขอรับรางวัลฯ ต้องส่งในนามของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นผู้พิจารณากลั่นกรองผลงานที่โดดเด่น โดยเฉพาะในมิติด้านผลสำเร็จของการดำเนินงาน และคุณภาพของผลงานตามเกณฑ์รางวัลฯ ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด ควรคัดเลือกผลงานก่อนส่งสมัครรางวัลฯ ให้สำนักงาน ก.พ.ร.

กำหนดประเด็นในการส่งผลงานประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม ใช้หลักตามเกณฑ์รางวัล United Nation Public Service Awards (UNPSA) ดังนี้

๑) ด้านสังคม เช่น การลดความเหลื่อมล้ำ Aged Society การศึกษา การคอร์รัปชั่น ความชอบธรรม สาธารณสุข เป็นต้น

๒) ด้านเศรษฐกิจ เช่น การส่งเสริมการผลิตด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ พลังงานสีเขียว การบริหารจัดการการเกษตร การท่องเที่ยว Soft Power เป็นต้น

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ มลพิษฝุ่นควัน PM๒.๕ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๔) ด้านความมั่นคง เช่น ความมั่นคงปลอดภัย ภัยคุกคามและภัยพิบัติ เป็นต้น

* หน่วยงานที่สมัครขอรับรางวัล ควรระบุที่มา/สภาพปัญหา ให้สอดคล้องผลผลิต ผลลัพธ์ในด้านที่เลือกให้ชัดเจน สำหรับผลกระทบ นำเสนอได้ในวงกว้าง อาทิ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น ๔ มิติ ได้แก่

มิติที่ ๑ ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร (๕ คะแนน)

มิติที่ ๒ กระบวนการมีส่วนร่วม (๓๕ คะแนน)

มิติที่ ๓ ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (๕๐ คะแนน)

มิติที่ ๔ ความยั่งยืน (๑๐ คะแนน)

๓. เลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)

รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐที่นำต้นแบบ (Best Practice) โครงการหรือผลงานที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในระดับดี หรือ ระดับดีเด่น ไปขยายผลหรือต่อยอดการดำเนินงานในพื้นที่อื่น ๆ หรือต่อยอด/ต่อเนื่องจากผลงานเดิมย้อนหลังไม่เกิน ๓ ปีหลังจากที่ได้รับรางวัล และมีการดำเนินงานขยายผลมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญ มีผลกระทบสูง (High Impact) เกิดประโยชน์และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย หรือประชาชนในพื้นที่ที่ขยายผลหรือต่อยอด

โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) การขยายผลเชิงพื้นที่ จากผลงานที่เคยได้รับรางวัลประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม โดยนำไปขยายผลไม่น้อยกว่า ๒ พื้นที่ และเกิดความสำเร็จเทียบเคียงต้นแบบหรือมากกว่า

๒) การพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน จากผลงานที่เคยได้รับรางวัลประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน สัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม หรือประสิทธิผลเครือข่ายโดยนำไปพัฒนาต่อยอดเชิงคุณภาพจากผลงานเดิม เช่น การเพิ่มเติมด้านเทคนิค การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น และเกิดผลสำเร็จที่เพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับผลงานเดิม

เงื่อนไขการสมัคร

(๑) โครงการหรือผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับหุ้นส่วนความร่วมมือ(Collaborate) ที่มีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

(๒) โครงการหรือผลงานที่เสนอมา ต้องเป็นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลักขององค์กร หรือนโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีในกรณีของจังหวัดต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบ (Impact) ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศ

(๓) โครงการหรือผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการนำต้นแบบจากโครงการ/ผลงานที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดีเด่นหรือระดับดีโดยนำไปขยายผลเชิงพื้นที่ในพื้นที่อื่น ๒ พื้นที่ขึ้นไป จนเกิดความสำเร็จเทียบเคียงต้นแบบหรือมากกว่า (กรณีต้นแบบเป็นพื้นที่ระดับตำบล พื้นที่ขยายผลต้องเสนอขอรับรางวัลในระดับตำบลขึ้นไป) โดยหน่วยงานต้องเริ่มขยายผลไม่เกิน ๓ ปีหลังจากได้รับรางวัล

หรือโครงการ/ผลงานที่เคยได้รับรางวัล ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน หรือประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม หรือประเภทประสิทธิผลเครือข่าย ระดับดีเด่นหรือระดับดีไม่เกิน ๓ ปีหลังจากได้รับรางวัลโดยมีการพัฒนาต่อยอดจากผลงานเดิมและรักษาคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนเกิดความยั่งยืน สามารถแสดงให้เห็นว่ามีการต่อยอดเชิงคุณภาพจนเกิดความสำเร็จและมีผลลัพธ์ที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนยกตัวอย่างเช่น หน่วยงานได้รับรางวัลประเภทรางวัลสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต้องเริ่มต้นการขยายผลไม่เกินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยหากหน่วยงานเริ่มดำเนินการขยายผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ หน่วยงานต้องมีการดำเนินการอย่างน้อย ๒ ปี ดังนั้น หน่วยงานสามารถส่งสมัครรางวัลได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ขึ้นอยู่กับผลสำเร็จเชิงประจักษ์ของผลงาน

เกณฑ์การประเมิน กำหนดเป็น ๔ มิติ ได้แก่

มิติที่ ๑ ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร (๑๐ คะแนน)

มิติที่ ๒ กระบวนการมีส่วนร่วมในการขยายผล/การเปิดระบบราชการ (๔๐ คะแนน)

มิติที่ ๓ ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ (๔๐ คะแนน)

มิติที่ ๔ ความยั่งยืน (๑๐ คะแนน)

โดยในแต่ละมิติมีตัวชี้วัดและค่าคะแนน ดังนี้

๑. กรณีการขยายผลเชิงพื้นที่ (ส่งสมัครได้เฉพาะผลงานที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วมเท่านั้น)

๒. กรณีการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน

๒.๑ ประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน

๒.๒ ประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วมหรือประสิทธิผลเครือข่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางพัชชานันท์ พันวา)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ